

بقیه از شماره پیش زبان کنونی آذربایجان

گاهی a (ے) فارسی = â آذربایجانی هم آهنگی ویل مجاور را، چون :

nâbât	آذر.	فار.
âmbâr	نابات	نبات
ârâz	آمبار	انبار
âstâr	آراز	ارس
hâvâ	آستار	آستر
jâvân	هاوا	هوا
	جاوان	جوان

x برای خ

ž = ژ

š = ش

ç = غ

k = ک، همه جامانند تلفظ این حرف در واژه های کلم، کنیز، کردار و کین و نه مانند تلفظ آن در واژه های کار و کالا و کوی و تلفظ کاف در

عربی صدائی نزدیک به «ش» نرم تقریباً مانند ch در زبان آلمانی در واژه ich = گ، تلفظ آن مانند تلفظ این حرف در واژه های فارسی گنم و گیاه و گرامی است .

ğ = گ، تلفظ آن مانند تلفظ این حرف در واژه های فارسی گام و گونه و گم است . (تمام قافهای فارسی و عربی در این زبان چندین تلفظی دارد)

از اینقرار :

a برای ے

â = آ

e = ے

ö = ین ے و ے و بسیار کوتاه

i = ای

o = ے

ö صدائی چون حرف e در زبان فرانسه و ö در زبان آلمانی u = او
ü صدائی چون u در فرانسه و ü در آلمانی

z برای ج مخصوص که صدای آن مانند «z» در ارمنی است .

e برای ج مخصوصی چون «z» در ارمنی . (در زبان فارسی این دو صدای اخیر یافت نمیشود چنانکه در این زبان هم صدای ج و چ معمولی وجود ندارد

- گاه‌هاء غیرملفوظ و حرکت پیش از آن یعنی ah (تلفظ امروزه e^h) در فارسی = â
در آذربایجانی . (برای هم آهنگی با وایل مجاور یعنی â)

	آذر.	فار .
pâcâ	پاچا	پاچه
pârâ	پارا	پاره
pârcâ	پارچا	پارچه
pâšnâ	پاشنا	پاشنه
pâyâ	پایا	پایه
jâmâ	جاما	جامه

- گاه ، هم آهنگی با وایل مجاور را ، â فار . = a آذر.

janavar	جنور	جانور
carcuwâ	چرچوا	چارچوبه
caršamba	چرشمبه	چارشنبه
parvari	پروری	پروراری
	i آذر .	e - فار .
fišâr	فیشار	فشار
pilla	پیله	پله
jin	چین	جن
cirk	چیرک	چرک

i- فار . (یاء مجهول قدیم) = e (نسبة کشیده) آذر . (یعنی تلفظ قدیم
بجای مانده است)

pešâb	پشاب	پیشاب
peša	پشه	پیشه
teša	تشه	تیشه
tez	تیز	تیز
	i - فار . (کشیده) = ü آذر.	
düvâr	دوار	دیوار
tümâr	تومار	تیمار
jüva	جوه	جیوه
	ü آذر . = o فار .	
püxt	پوخت	پخت

pür	پور	پر
pül	بول-	پل
gül	گول	گل
türb	تورب	ترب
tühi	توهی	تھی
ümüd	اومود	امید

u - فار. = i آذر.

ârzi	آرزی	آرزو
bâni	بانی	بانو
šahrabâni	شهر بانی	(شهر بانو)
pâpiš	پاپیش	پاپوش
pasti	پستی	پستو
tarâzi	ترازی	ترازو
tifân	تيفان	طوفان
pis	پیس	پوچ
cârsi	چارسی	چارسو
carmaki	چرمکی	چرمکوب

u - فار. (و او مجهول) = آذر o (تلفظ قدیم بجای مانده است):

tor	تور	تور
kor	کور	کور
zor	زور	زور

u - فار. = e آذر.

pâlet	پالت	بلوط
tâbet	تابت	تابوت

b- فار. گاه = p آذر.

	آذر.	فار.
paxla	پخله	باقلا
palet	پالت	بلوط
paxel	پخل	بنخیل

پو گاه = آذر. f.

âftâfa	افتافا	آفتابه
--------	--------	--------

		و گاه = آذر w یا v
	آذر.	فار.
âvâdân	آوادان	آبادان
pâsvân	پاسوان	پاسبان
tavarzin	تورزین	تبرزین
careuwâ	چرچوا	چارچوبه
cirktow	چیرک تو	چرک تاب
xenow	خنو	خوناب
xenâvâ	خناوا	خونابه
		و گاهی هم p فار. = w آذر
	آذر.	فار.
töwüş	تووش	تپش
		t- فار. گاه = d آذر :
	آذر.	فار.
tašd	تشد	طشت
		z- فار. گاه = c آذر.
	آذر.	فار.
xancal	خنچال	خنجر
		و گاه = ž آذر :
		فار.
hužrah	هوژره	حجره
ispinâx	ایسپیناخ	ودروازه اسفناج = آذر. x
		d- فار. گاه = t آذر.
	آذر.	فار.
ârmut	ارموت	امرود
polât	پولات	پولاد
tükân	توکان	دکان
		r- فار. گاه = l آذر.

	آذر.	فار.
haril	هریل	حریر
xulfah	خلفه	خرفه
xâlvâr	خالوار	خروار
xancai	خنچل	خنچر
		- s فار. گاه = z آذر.
	آذر.	فار.
ârâz	آراز (ارازباران)	ارس
pâlâz	پالاز	پلاس
xuruz	خوروز	خروس
(۷۵)cârpâz	چارپاز	چپ و راست (عامیانه = راس)
		- f فار. گاه = p آذر.
	آذر.	فار.
pavvâra	پواره	فواره
pilta	پیلته	فتیله
		- af فار. = ow آذر. (چنانکه در فارسی ادبی و عامیانه)
		فار.
owsâr	اوسار	افسار
owsun	اوسون	افسون

۷۵ - بسیار بجاست اگر این واژه (چارپاز) را بجای «زیگزاگ» فرنگی که امروزه گاه گاه در زبان فارسی بکار میرود استعمال کنند چند عامل مختلف باعث شده است که این واژه بدین ریخت درآید: آخر کلمه راست بمناسبت ساکن بودن دو حروف آخر (چنانکه در زبان عامیانه فارسی) افتاده است. و او عاضفه میان چپ و راست نیز در این زبان لزومی ندارد (واژه‌های مرکبی که در فارسی با او عاضفه بهم میچسبند چون تروتازه و چنگ و جدال و جز آن درین زبان بدون او ترکیب میشوند) پس نیز به ز بدل شده است. پ و ر هم برای سهولت تلفظ (خوش آهنگی = euphony) تغییر جا داده اند و یل نخست نیز یعنی a پس از چ برای هم آهنگی با ویل دوم به â بدل شده است.

		و گاه f در فار. = w آذر.
		آذر. فار.
pownam	بونم	
tuw < tu	تو	
		- ق (q) فار. = ð آذر.
		آذر. فار.
ðâdir	گادر	
xânðâh	خانگاہ	
aðâðiya	اگاکیا	
		و یا x آذر.
		آذر. فار.
paxla	پخله	
utâx	اوتاخ	
hax	حخ	
		و هیچوقت مثل ق در فارسی تلفظ نمی شود.
		۲ (غ) فار. (از راه ق) = ðو. x آذر.
		آذر. فار.
arðavân	ارگوان	
bâxcâ	باخچه	
		- k فار. گاه = y آذر.
		آذر. فار.
tây-	تای-	
tâybür	تایبور	
leylak	لیلک	
		- k فار. در آخر واژه = k̄ آذر.
		آذر. فار.
puķ	پوک	
pişik	پیشیک	پوشک (ادبی)
xorzak	خورزک	خروسک

xištak	خیشتک	خشتک
xurak	خورک	خوراک
		- g فار. گاه = y آذر.
layan	آذر.	فار.
ayar	لین	لکن
parvardiyâr	ایر	اگر
jiyar	پروردیار	پروردگار
šayird	جییر	جگر
xâstayâr	شایرد	شاگرد
	خاستیار	خواستگار
		- ng (در آخر واژه) فار. = k آذر.
tüfak	آذر.	فار.
pârsak	توفک	تفنک
pešak	پارسک	پارسنک
palač	پشک	پیش آهنگ
rač	پلک	پلنک
jafač	رک	رنک
xarcač	جفک	جفنک
	خرچک	خرچنگ
		- nd فار. = t آذر.
bat	آذر.	فار.
nâlbât	بت	بند
âynâbat	نالبت	(نعل بند)
šat	آینه بت	آینه بند
tüt	گت	قند
	توت	تند

- دوساکن در آخر واژه: معمولاً ساکن دوم یعنی حرف آخر حذف میشود:

	آذر.	فار.
âxərdas	آخر دست	آخر دست
tardas	تر دست	تر دست
pâbas	پا بست	پا بست
pardâx	پرداخت	پرداخت
(paridux) – dux	دوخ	دخت (پریدخت)
	و گاهی ساکن نخست یعنی حرف ماقبل آخر:	
	آذر.	فار.
tax	تلخ	تلخ
jüt	جوت	جفت
jis	جیس	جنس
	و گاه (ویلی) بین آنها افزوده میشود	
	آذر.	فار.
tabil	تبیل (۷۶)	طبل
tamir	تمیر	تمر
tangəceš	تنک چشم	تنک چشم
tundəxu	تندخود	تندخو
haširnašir	هشرونشر	حشرونشر
catir	چتیر	چتر
	- پاره ای از واژه‌ها ریخت قدیم خود را نگه داشته اند.	
	آذر.	فار.
armut	ارموت	امرود
pahriz	پهریز	پرهیز

۷۶ - سنج . با تبیره درین بیت منوچهری :

بتیره زن بزد طبل نخستین   شتر بانان همی بندند محمل

حذف برای آسانی تلفظ.

	فار.	آذر.	
caršab	چادرشپ	چرشب	
camxanâz	چم و خم و نار	چم خنار	
	فار.	آذر.	
ârvât (d)	عورت (ادی)	آروات (د)	
turbâ	توبره	توربا	
tarbiz	تبریز	تربیز	
cârpâz	چپوراست	چارپاز	

حذف و او عاطفه از میان دو کلمه که در فارسی معمولاً با این و او ترکیب میشود:

	فار.	آذر.	
târmâr	تارومار	تارمار	
tartâzâ	تروتازه	ترتاذا	
taktanhâ	تک و تنها	تک تنها	
jankjadal	جنگ و جدل	جنگ جدل	
cüncerâ	چون و چرا	چونچرا	

حذف کسره اضافه و قتیکه ترکیب اضافی فارسی عیناً اقتباس شده باشد حذف میشود:

	فار.	آذر.	
parâu	برقو	پرگو	
pâkâpâk (= تصفیه)	گاہ دوواژه باâ ترکیب میشود چون : پاکاپاک		
torâtân (= عنکبوت تورتن)	وتوراتان		

تغییر (ویل) ها برای خوش آهنگی و بمناسبت هم آهنگی با (ویل) مجاور:

	فار.	آذر.	
janavâr	جانور	جنور	

xakandâz	خکنداز	خاک انداز
jümbeš < jümbüş	جومبوش	جنبش
jamšüd < jümšüd	جومشود	جمشید

۲۱- بسیاری از اعلام جغرافیائی و تقریباً همه نامهای پیشه‌ها و پیشه‌وران و ابزارهای آنان، کشاورزی و لوازم آن، خانه و اثاثیه آن، پارچه‌ها، لباسهای مردانه و زنانه، خوراکیها، شیرنیاها، سبزیها، حبوبات، وزنهای، پولها، جانوران چرنده و پرنده و دودام همه فارسی و ایرانی و تقریباً همانهاست که در سراسر ایران رواج دارد. اینک نمونه‌ای چند:

- نامهای جغرافیائی سراسر آذربایجان اغلب قدیمی و مربوط بزمانهای بسیار کهنست؛ در اینجا برای اینکه سخن بدرازا نکشد از ذکر نامهای مشهور چشم پوشیده و برای نمونه فقط به ذکر نام بعضی از دیه‌ها و قریه‌ها و شهرهای کوچک که نامشان کمتر شنیده میشود میپردازیم:

mehmândus	مهماندوس	γaribdus	غریب دوس
sardari (سردرود)	سردری	haštari (هشترود)	هشتری
râvâsân	راواسان	garmari (گرمرو)	گرمری
cašmakonân	چشمه کنان	kuzakonân	کوزه کنان
asanjân	اسنجان	anârjan	انارجان
kurajân	کورجان	aspanjân	اسپنجان
lâlah	لااله	bustânâvâ (بستان آباد)	بوستان آوا
püsündüz (پوستین دوز)	پوسون دوز	ajami (عجمی)	اجمی
ganjâvâ	گنج آوا	ganjinakitâb	گنجینه کیتاب
sesarân	سه سران	kalagard	کلگرد
müjumbâr	موجومبار	gulzâr (گلزار)	گولزار
		âsâyeš	آسایش

و بسیاری دیگر (نک . فهرستیکه اداره آمار کشور از نامهای شهرها و دهات ایران گرد آورده است، اگر چه بسیاری از آنها با آنچه که خود مردم تلفظ میکنند اختلاف دارد.)

- نامهای پاره‌ای از محلات و کوچه‌ها و بازارها و باغها و مسجدهای تبریز

šiššölân	شیشگلان	miyârmiyâr	میارمیار
lejlâvâ	لیلاوا	bâymiša	باغ میشه

dârganîšîn	دارگه نشین (دراوغه نشین)	gazrâ n	گزران
gajelmeydâni	گجلم میدان	amərxiz	امیرخیز
xuškabârm-	خوشگبار میدان	carandâb	چرنداب
hafkacalm-	هفت کچل میدان	sərxâb	سرخاب
gutm-	گوت میدان (میدان قطب)	angaj	انگج
mârâlân	مارالان	varji	ورجی
gullah	گوله (قله)	syâvân	سیاوان
kalantarküca	کلنتر کوچه	hukmâvâ	هوکم آوا (حکم آباد)
râstâküca	راستا کوچه	nowbar	نوبر
gulxânâküca	گولخانه کوچه سی	amirbâzâr	امیربازار
	(کوچه گلخانه)	safibâzâr	صفی بازار
mâhpeykark-	ماه پیکر کوچه سی	sarcabâzâr	سرچه بازار
bârk-	باغ کوچه سی	dallazanbâzâr	داه زن بازار
kücapâr	کوچه باغ		شوشه یرخانه بازار (شیشه گرخانه)
karaneyxânâ	کرنی خان	šüšayaxânabâzâr	بازار
pülsangi	پول سنگی (پل سنگی)	hâllâjabâzâr	هالاج بازار حلاج بازار
šâftâliküca	شافتالی کوچه	simsarbâzâr	سیمسار بازار
eüsdüzlâr	چوسدوزلار		خان کروانرسی (کاروانسرای خان)
pâyân	پایان	xânkarvânsarasi	
šâzdabâyi	شازده باعی	sâzdarvans-	شازده کروانسرائی
zangelabÿâi	زننگله باغی		کاروانسرای شاهزاده
xânabâyi	خانباغی	palandüzbâzâr	پالاندوز بازار
cârbâÿ	چارباغ	šatfürüşbâzâr	گت فروش بازار
šâzdacašmasi	شازده چشمه سی		(قندفروش بازار)
	خجامیجان (خواجه مرجان؟)	misgarabâzâr	میسگر بازار
xojâmijan		râstâbâzâr	راستا بازار (راسته بازار)
		köhnarâstâ	کهناراستا

و جز آن.

- نامهای مردمان تقریباً همه همانهاست که در تمام ایران معمول است در اینجا بند کز پاره از نامهای زیبای ایرانی که در جاهای دیگر کمتر رواج دارد میبردازیم.

- نامهای مردمان:

göwhar	گوهر	aždar	اژدر
minâ	مینا	xödakaram (خدا کرم)	خد کرم
jâvâhir (جواهر)	جاواهیر	xödâyâr	خدایار
zibâ	زیبا	baxdiyâr (بختیار)	بخدیار
xəšxabar (خوش خبر)	خش خبر	šâhbâz	شاهباز
gülnâr (گلنار)	گول نار	baxši	بخشی
gülnâz (گلناز)	گول ناز	mardi	مردی
gülambar (گل عنبر)	گولمبر	jâhân baxš (جهان بخش)	جاهان بخش
gülsâbâh (گل صباح)	گول سابه	pahlavân	پهلوان
gälcöhra	گول چهره	rüstam (رستم)	روستم
gülandâm (گلندام)	گولندام	nâdir (نادر)	نادیر
gülzâr (گلزار)	گولزار	zamân	زمان
gülbadan (گلبدن)	گول بدن	xâmbâba (خانبا با)	خاه با با
gülbâhâr (گل بهار)	گول بهار	bürzi (برزین)	بورزی
gülbibi	گول بی بی	zöhrâb (سهراب)	زهرا ب
gülbayom (گل بگو)	گول بیم	(?) teštar < tašar	تشر
gülpari	گول پری	daryânür	دریانور
gülsanam (گل صنم)	گول سنم		و جز آن.
gülšakar	گول شکر		
gülgaz	گول گز		
gülbazak	گول بزک		
güllâr (گلزار)	گول لار		
gülbutah	گول بوته		

- نامهای زنان :

xeyrabani	خیره بانى
süsan	سوسن

âhu	آهو	gülxânəm	گول خانم
rüxsârâ (رخساره)	روخسارا	dastagül	دسته گول
mâmân	مامان	targül	تر گول
nümtâš (نیمتاش)	نومتاش	daydagül	باغدا گول
simintâš (سیمین تاش)	سیمین تاش	müškambar (مشک عنبر)	موشکمنبر
zarrintâš (زرین تاش)	زرین تاش	sahbyəm (شاه بگم)	شاه بیم
šarabâni (شهربانی)	شهربانی	maġtâb (مهتاب)	ماکتاب
farxünda (فرخنده)	فرخنده	ماکتابان (ماه تابان، جزء نخست)	
raxšanda	رخشنده	(ماه = mang < mâġ)	
zibanda	زیبنده	mâġtâbân	
xübnâz	خوب ناز	firüza	فیروزه
farahnâz (فرح ناز)	فره ناز	šüküfa (شکوفه)	شو کوفه
šâhsanam (شاه صنم)	شاه صنم	nargiz (نرگیز)	نرگیز
afrüz	افروز	lâlah	لاله
sümrüx (سومروخ)	سومروخ (سیم رخ)	bâni (بانو)	بانوی
axtar	اختر	zarnišân (زرنشان)	زرنیشان
mâpârâ (ماهپاره)	ماپارا	mahi	ماهی
setârâ (ستاره)	ستارا	zivar	زیور
zarafšân	زرفشان	zümürrüd (زمرد)	زومورود
zarangiz	زرنگیز	almas	الماس
farangiz (فرنگیز)	فرنگیز (فرنکیس)	šuncah (غنچه)	گونچه
mehrangiz (مهر انگیز)	مهر انگیز	yađüt (یاقوت)	یاگوت
niyâr (نیگار)	نیار	pari	پری
mašjami (مه جبین)	مش جمی	nüšâfarin	نوشافرین
nâbât (نبات)	نابات	parvânâ (پروانه)	پروانا
خرده خانم (خورده خانم = خانم کوچک)		köwkab	کوکب
xərdaxânəm		nüši	نوشی

gulâbatin	گولابتین (گلابتین)	jâhân	جاهان (جهان)
dilšâd	دیلشاد (دلشاد)	bibinâz	بی بی ناز
dilgüšâ	دیلگوشا (دلگشا)	güljâhân	گولجههان (گلجههان)
šâpari	شاپری	dirrobâ	دیربا (دلربا)
anjoman	انجمن	marjân	مرجان
mašrûta	مشروطه (مشروطه)	xošandâm	خوش اندام
âzâd	آزاد	dilârâ	دیلارا (دلارا)
		güšvârâ	گوشوارا (گوشواره)
		— خانه و خنور:	
eyvân	ایوان	xânâ	خانا (خانه)
zerzami	زرزمی (زیرزمین)	hayat	هیت (حیات)
sarsara	سرسرا (سرسرا)	bâxcâ	باخچا (باغچه)
pillakân	پیلکان (پله)	ütâx	اوتاخ (اطاق)
âstânâ	آستانه (آستانه)	tanabi	تنبی (طنبی)
dâm	دام (بام)	bâlâxânâ	بالاخانه
pasti	پستی (پستو)	sanduxânâ	ساندوخانا (صندوقخانه)
hovüz	هوز (حوض)	gahvaxânâ	گهوه خانا (قهوه خانه)
šrdâbâ	سردابه (سردابه)	dahliz	دهلیز
âbâmbâr	آب انبار (آب انبار)	hašti	هشتی
mitbâx	مطبخ	dâlân	دالان
ašpazxânâ	آشپزخانا	astânâpâlâz	استانا پالز (پلاس استانه)
farš	فرش	cirâv	چیراغ (چراغ)
gâli	گالی (قالی)	šamdân	شمدان (شمعدان)
xâlcâ	خالچا (قالیچه)	âyna	آینا (آینه)
kanâra	کناره	jaba	جبه (جمعبه)
gabbah	گبه (گبه)	dilâb	دیلاب (دولاب)
kilim	کیلیم (گلمه)	eškâf	اشکاف (دولابچه - اشکاف)
pâlâz	پلاز (پلاس)		

(در تهران بچارو مرمری معروفست)	sâncax	(صندوق)	ساندخ
xakandâz (خاک انداز)	šuti	(قوڑ)	گوتی
kursi (کرسی)	xörjin	(خورجین)	خرجین
mutakka (متکا)	šüša	(شیشه)	شوشه
đušak (تشك)	sâmâvâr	سماور	ساماوار
muxadda (مخده)	cây		چای
ja jim (جاجیم)	cây dân		چایدان
parda	(قاشق چای خوری)		چای گاشگی
aks (عكس)	cây šâšēđi		
tašd (طشت)	finjân	(فنجان)	فینجان
öjâx (اجاق)	nalbaki	(نعلبکی)	نل بکی
jâm	šatdân	(قنددان)	گت دان
tâvâ (تابه)	šafedân	(قهوه دان)	گفہ دان
چرکه * (برنج صاف کنی که از ترکه درخت بافته شده است)	šakardân		شکرردان
	šakar		شکر
carka	šat	(قند)	گت
âbgardân	šafah و šavah	(گوه) (قهوه)	گفہ - (گوه) (قهوه)
mâlâga (ملاعقه)	karaney	(دودکش سماور)	کره نی *
kafgir	suzani	(سوزنی)	سوزنی
damkaš	güldân	(گلدان)	گولدان
tiyân (دیگ)	sandal	(صندلی)	سندل
tiyâneâ (دیگچه)	büxâri	(بخاری)	بوخاری
kâsâ (کاسه)	miz		میز
boššâb (بشقاب)	نرمنی < نرمری = نرم روپ (جاروی نرم)		
šadah (قدح)	narmani > narmari =		
šâšax (قاشق)	narmru(b)		

مورباخوری (مورباخوری)	cangal	(چنگال)	چنگل
mürabbax .	şâb	(قاب)	گاب
چای خوری	dülcâ	(دولچه)	دولچا
câyxüri	bâyda	(بادیه)	بایدا
ماسخوری (ماسخوری)		(بادیه - بزرگ - شاه بادیه)	شایبایدا
گیل خیزان (ظرف برای خیساندن گل)	şâbâyda		
gilxizân	piyâlâ	(پیماله)	پیالا
گودوش (گاودوش)		(خورش خوری)	خوروش خوری
gowdüş	xürüşxüri		
افتافالین (آفتابه لگن)			
aftâfâlayan			

نانوائی خانگی:

کمی پهن و گرد میکنند و سپس با	tandır	(تنور)	تندیر
«اخلو» آنرا نازک و بزرگ می	tandırasar	(سرتنور)	تندیره سر
vardana سازند (	küfla	(دودکش تنور)	کوفله ❖
خمیرتخته سی (خمیر تخته، تخته خمیر	sâž	(ساج)	ساز
تخته ای که روی آن نان پهن میکنند.)		(بالیفیده دست افزار است	ریفیده
xamirtaxtasi		گرد که با ترکه و جوانه های درخت	
نیمدان چی ❖ (کسی که کونده خمیر را با		بافته و روی آن پارچه ای کشیده اند	
nimdânci و رنده کمی پهن میکند)		ونان را روی آن پهن کرده و به تنور	
اخلو ❖ (چوبی دراز و بساریک	rifida		میزنند)
برای پهن کردن نان، دیرک)	künda	(کنده - چانه)	کونده
öxlow		کونده بر	کونده گر - کسی که چانه
xamira (مایه خمیر)		نان را درست میکنند)	
خمیر سرفه سی (سفره خمیر)	kündayar		
xamirsərfasi		(ورنده - دست افزار است وانه	ورنده
ارسن (چنگال بزرگی که با آن نان		ای شکلی است باد و دسته در دو طرف آن	
arsen را از تنور بیرون میاورند)		که چانه خمیر را اول با آن	

خوراکها :

کشک بادمجان (کشک بادنجان)	xürak	(خوراک)	خورك
kaškəbâdemjân	kuki	(کوکو)	کوکوی
آبدوخ (آبدوغ)	küfta		کوفته
âbdux	širbiniš	(شیربرنج)	شیربینیش
بورانی (بورانی)	firni	(فرنی)	فیرنی
burâni	pilow	(پلو)	پیلو
کدو بورانی سی (بورانی کدو)	šâmkâbâb	(شامی)	شام کباب
kadubüranisi	kâbâb	(کباب)	کباب
اسپناخ بورانی سی (بورانی اسفناج)	gowurma	(قورمه)	گورمه
ispinâxbür	rizaküfta	(کوفته ریزه)	ریزه کوفته
شینگی بورانی سی (بورانی شینگی)	höryâupilow		بریان پیلو
شینگی یکنوع سبزی است.	tarcinpl.		ترچین پیلو
šingibür	paxlapl.	(باقلاپلو)	پخله پیلو
یختر بهش (- بهشت)	šüvüdbl.	(شوودپلو)	شوودپیلو
yaxtarbeheš	arištapl.		اریشته پیلو
دوغ (دوغ)	jujakâbâb		جوجه کباب
duṛ	kangarmas	(کنگر ماست)	کنگر ماس
دوغا (آش دوغ)	کنگر خوروشی (خورش کنگر)		کنگر خوروشی
dowṛâ	kangarxürüši		کدو خوروشی
ایشکنه (اشکنه)			
išgana			
شيله (شله)			
šilla			
شوربا (شوربا)			
šorbâ			
پنیر-پندیر (پنیر)			
panər' pandir			
کره			
kara			
دشاب (دوشاب)			
došâp			
شیره			
širah			
گنداب (قنداب)			
šandâb			
زنجفیل پرورده (زنجبیل پرورده)			
zanajafilparvarda			
گت داغ (قند داغ)			
šatdâr			
	âš		آش
	arištaâši	(آش رشته)	اریشته آشی
	sirmâs	(سیرماست)	سیرماس

شیرینی‌ها:

gülbat	(گل‌قند)	گول‌گت	širini	(شیرینی)	شیرینی
šakarpanər		شکر پنیر	šakarpârâ	(شکرپارا)	شکرپارا
gürabiyya	(قراییه)	گورابیه	zürbiya	(زولبیا)	زوربیه
pašmak		پشمک	râtelšum	(راحت‌الحلقوم)	راتلگوم
nošol	(نقل)	نگل	nâbât	(نبات)	نابات
bârlâvâ	(باقاوا)	باغلاوا	hâlvâ	(حلوا)	هالوا
bâmiya	(بامیه)	بامیه	lövüz	(لوز)	لووز
nânbiriš	(نان‌برنجی)	نان بیریش	amiri		امیری
kumâš	(کوماش)	کوماش			

سبزیها

piyazcâ	(پیازچه)	پیازچا	gašniš	(گشنیز)	گشنیش
bâdemjân	(بادنجان)	بادمجان	ja'vari	(جعفری)	جعوری
ispinâx	(اسفناج)	اسپیناخ	turp	(ترپ)	تورپ
karövüz	(کرفس)	کرووز		(ترپ قرمز)	گرمزی تورپ
xulfa	(خرغه)	خلفا	šarməziturp		
bibar	(فلفل هندی)	بی بر*	reyhân		ریحان
kâlak	(کمبره)	کالك*	marzah		مرزه
kâleš	(پیاز نارس زمستانه)	کالاش*	tartünda	(ترتیزک)	ترتونده
sowzi	(سبزی)	سوزی	lablabi	(لب‌لبو)	لب‌لبی
kâvâr	(گندنا)	کاوار*			چغوندور، در میاندوآب چو کوندوروک
šüvüd	(شبد-شود)	شوود	cüvündür	(چغندر)	
šamballah	(شنبلیله)	شمله	cokündürük		
yonjâ	(یونجه)	ینجا	malajüva	(مارچوبه)	ملجوه
xaša	(آگن‌بی‌زر)	خشه*	šalšam	(شلغم)	شلغم
xasil		خسیل			خرده پیاز*
alâx	(آلف)	الاخ	xərdapiyâz		